

Kodningslathund för sjuksköterskor

Denna översikt är ett urval och innefattar inte alla diagnoskoder. Översikten ska underlätta för sjuksköterskor att registrera och klassificera diagnoser i samband med en vårdkontakt.

Att ställa och/eller att klassificera diagnos

Det är viktigt att skilja mellan att ställa en diagnos och att klassificera den. I det första fallet gör man en bedömning av vilken sjukdom patienten lider av och formulerar en diagnos.

Finns en sjukdomsdiagnos som omfattar problemet patienten söker för, använd denna. Detta förutsätter att patienten har kvar sjukdomen vid den nu aktuella vårdkontakten. Exempel: Patient söker för smärta i handled efter att ha haft en handledsfraktur för fem år sedan. Aktuell diagnos och diagnoskod är "Smärta handled" (ledvärk). Vid detta besök kan man inte ange diagnos och kod för "Handledsfraktur" då denna inte längre föreligger.

- Vid sårkontroll eller suturtagning efter t ex appendektomi är huvuddiagnoskod för vårdkontakten Z48.0 Tillsyn av förband och suturer. Detta betraktas som "begränsad vård eller service för ett aktuellt tillstånd". Då kan man inte ange diagnos och diagnoskod för "Appendicit" då detta inte längre föreligger.
- Om ingen klar sjukdomsdiagnos kan anges ska det viktigaste symtomet eller hälsoproblemet anges.
- Frisk patient – om patienten är återställd från orsaken som skulle kontrolleras används Z09.8 som huvuddiagnos för att påvisa frisk patient. Som bidiagnos anges utläkt problem/skada.

*Diagnos- och åtgärds-koder ska registreras i **DR16** i VAS på den vårdkontakt det avser. Observera att det är skillnad mellan diagnostext och klassifikationens (ICD-10-SE) kodtext. När man i VAS väljer en diagnoskod kommer per automatik standardtexten fram. I vissa fall behöver man ändra på denna text.*

Skade- och orsakskoder

Varje skadekod (S- eller T-diagnoskod) måste följas av en yttre orsakskod. Patienten har en diagnos som beskrivs med 2 koder.

Exempel: Nyckelbensfraktur, slutet S42.00
Fallolycka W19.99

DIAGNOS	ICD-10-SE-KOD
ANDNINGSORGANEN	
Astma	J45.9
Dyspné	R06.0
Hosta	R05.9 UNS
Hosta, blodig (hemoptys)	R04.2
KOL	J44.9
Snarkning	R06.5
BARN	
Hemoglobinuri	R82.3
Femte sjukan	B08.3
Höstblåsor hand, foot, mouth disease	B08.4
Kikhosta	A37.9
Mässling	B05.9
Påssjuka	B26.9
Röda hund	B06.9
Spolmaskinfektion	B77.9
Springmaskinfektion	B80.9
Spädbarn, irritabelt, skrikigt	R68.1
Spädbarnskolik	R10.4A
Vattkoppor, Varicellae	B01.9
Huvudlöss	B85.0
CIRKULATIONSORGANEN	
Bradykardi	R00.1
Bröstsmärta	R07.4
Blodtryck, undersökning av, (söker endast för provtagning utan diagnos)	Z01.3
EKG-tagning (söker endast för provtagning utan diagnos) Redigera texten!	Z01.8
Blodtryck, uppmätt förhöjt (ingen hypertoni-diagnos)	R03.0
Hjärtklappning	R00.2
Takykardi	R00.0
Hypertoni	I10.9
Tromboflebit i ben, ytlig	I80.0
Ventrombos i ben, djup	I80.2
Ventrombos (annan än i ben)	I80.8
Ödem	R60.9
DIABETES	
Diabetes mellitus typ 1	E10.9
Diabetes mellitus typ 2	E11.9
Diabetes, ospecificerad	E14.9
Diabetes, latent (prediabetes)	R73.0B

Diabetes mellitus, typ 1 med fotsår (fokus på diabetessjukdomen)	E10.6D
Diabetes mellitus, typ 2 med fotsår (fokus på diabetessjukdomen)	E11.6D
HUD	
Akne	L70.9
Borreliainfektion	A69.2
Bältros	B02.9
Dermatofytos /Ringorm)	B35.9
Dermatit, UNS	L30.9
Eksem UNS	L30.9
Erysipelas	A46.9
Erytem	L53.9
Hudförändring	R23.8
Hudutslag	R21.9
Herpes Zoster	B02.9
Hudförhårdnad	L84.9A
Hudsvamp	B35.9
Impetigo	L01.0
Keratos, seborroisk	L82.9
Klåda	L29.9
Lipom	D17.9
Liktorn	L84.9B
Mollusker	B08.1
Nevus UNS	D22.9
Nässelutslag	L50.9
Solbränna	L55.9
Petekier	R23.3
Psoriasis	L40.9
Pigmentrubbing	L81.9
Pityriasis rosea	L42.9
Skabb	B86.9
Urtikaria, allergisk	L50.0
Urtikaria, sol	L56.3
Urtikaria UNS	L50.9
Virusvårter	B07.9
INFEKTIONER	
Balanit	N48.1
Candidainfektion i munnen – svamp i munhålan	B37.0
Akut cystit	N30.0
Cystit, ospec	N30.9
Faryngit	J02.9
Feber, oklar	R50.9
Feberkramp	R56.0

Influensa UNS	J11.1
Urinvägsinfektion hos KAD-bärare (Komplikation till KAD i form av UVI)	T83.5 + N39.0 +Y84.6
Urinvägsinfektion	N39.0
Vinterkräksjuka	A08.1
Virus	B34.9
Övre luftvägsinfektion	J06.9
INJEKTIONER	
Vitamin B12-brist	E53.8
P-spruta, kommer för (orsaken till besöket)	Z30.4
Injektionsbehandling för:	
Bröstcancer	C50.9
Coloncancer	C18.9
Lungcancer	C34.9
Prostatacancer	C61.9
MATSMÄLTNINGSGRANEN	
Aptitlöshet	R63.0
Diarré UNS	A09.9
Faecesinkontinens	R15.9
Flatulens	R14.9
Förstoppning	K59.0
Förändrade avföringsvanor	R19.4
Gastric by pass, tillstånd med	Z98.0
Gastrit, dyspepsi	R10.1
Gastroenterit	A09.9
Halsbränna	R12.9
Illamående	R11.9A
Kräkningar	R11.9B
Näringsbrist	E63.9
Obesitas	E66.9
Obstipation	K59.0
Resistens i buk	R19.0
Sväljningssvårigheter (dysfagi)	R13.9
Viktförlust, onormal	R63.4
Viktökning, onormal	R63.5
Ätproblem	R63.3
NEUROLOGI	
Desorientering	R41.0
Fallbenägenhet (utan aktuell skada)	R29.6
Gånggrubbning	R26.8

Krampanfall UNS	R56.8
Ofrivilliga rörelser	R25.8
Svimning	R55.9
Sväljningssvårigheter	R13.9
Talsvårigheter	R47.8
Tremor	R25.1
Trötthet	R53.9
Yrsel	R42.9
Huvudvärk	R51.9
SENA effekter (bidiagnos- koda symtom först)	
Sena effekter efter stroke	I69.4
Postinfektiöst tillstånd efter covid-19	U09.9
SMÄRTA	
Buksmärtor	R10.4
Huvudvärk	R51.9
Myalgi	M79.1
Ledvärk	M25.5
Ledstelhet	M25.6
Nackspärr	M43.6
Smärta extremitet	M79.6
Smärta, rygg	M54.9
Smärta, ospecificerad	R52.9
SÅR	
Bensår	L97.9
Bensår, arteriellt	L97.9 + I70.2
Bensår, diabetiskt (diabetes mellitus typ 1)	L97.9 + E10.5
Bensår, diabetiskt (diabetes mellitus typ 2)	L97.9 + E11.5
Bensår pga venös insufficiens	L97.9 + I87.2
Bensår, variköst	I83.0
Fotsår hos icke diabetiker (ulcus pedis)	L97.9C
Böld UNS	L02.9
Främmande kropp i foten	S91.3 + W45.99
Främmande kropp i handen	S61.9 + W45.99
Fästingbett på bålen	S30.9 + W57.99
Fästingbett på överarm/skuldra	S40.9 + W57.99
Fästingbett på höft/lår	S70.9 + W57.99
Fästingbett på underben	S80.9 + W57.99
Geting/bi-stick (ytlig lokal reaktion)	T63.4A + X23.99
Gangrän	R02.9
Sårkontroll/omläggning efter operation/ behandling	Z48.0
Sårinfektion vid sårkontroll/omläggning efter kirurgiskt ingrepp	T81.4 + Y83.8+ L02.8
Sårinfektion, posttraumatisk	T79.3 + Yttre orsakskod, se separat avsnitt nedan
Suturtagning (orsaken till besöket)	Z48.0

Trycksår	L89.9
URINVÄGARNA	
Akut cystit	N30.0
Cystit, ospecificerad	N30.9
Bladderscan, enbart kontroll med	Z01.8
Glukosuri (ej diabetiker)	R81.9
Hematuri	R31.9
Kateterinsättning/byte, spolning (orsaken till besöket)	Z46.6
Miktionssvårigheter	R39.1
Nefrostomi, skötsel av, tillsyn (orsaken till besöket)	Z43.6
Polyuri	R35.9
Proteinuri	R80.9
Pyelonefrit, akut	N10.9
Smärta vid vattenkastning	R30.9
Urininkontinens UNS	R32.9
Urinretention, urinstämma	R33.9
Urinstämma hos KAD-bärare Kateterstopp (komplikation till KAD)	T83.0+Y84.6+ R33.9
Urinvägsinfektion	N39.0
Urinvägsinfektion hos KAD-bärare	T83.5+Y84.6 + N39.0
VACCINATIONER (kontaktorsak)	
Vaccination, influensa (kontaktorsak)	Z25.1
Vaccination, utlandsresa (kontaktorsak)	Z27.8
Vaccination, virushepatit (kontaktorsak)	Z24.6
Vaccination, TBE	Z25.8
Vaccination, MPR	Z27.4
Vaccination, kombinationer av fler infektionssjd	Z27.8
Kontakt för vaccination mot covid-19	U11.9
ÖRON/NÄSA/HALS och ÖGON	
Allergisk rhinit orsakad av pollen	J30.1
Främmande kropp i näsa	T17.1+W44.99
Heshet	R49.0
Hicka	R06.6
Hörselkontroll	Z01.1
Hörselnedsättning UNS	H91.9
Konjunktivit	H10.9
Lockkänsla öra	H93.2
Muntorrhet	R68.2

Näsblödning	R04.0
Otalgi	H92.0
Otit, extern	H60.9
Tonsillit	J03.9
Vagel	H00.0
Vaxpropp	H61.2
Öga, främmande kropp i	T15.0 + W44.99
ÖLI	J06.9
ÖVRIGT	
Allmän medicinsk undersökning (hälsokontroll)	Z00.0
Fotsvamp	B35.3
Hyperglykemi (ej diabetiker)	R73.9
Hälsosamtal (vården kallat patienten)	Z13.9
Riktade hälsosamtal (40-åringar)	Z10.8
Laboratorieundersökning (söker endast för provtagning)	Z01.7
Livsstilsproblem	Z72.9
Lymfkörtelförstoring	R59.9
Läkemedelsdelning (orsak till besöket)	Z76.8
MRSA-screening, smittspårning	Z22.3C+B95.6+U82.1 (+KVÅ-kod AV028)
Muskelkramp	R25.2
Nagelbandsinfektion (paronyki)	L03.0
Nagelsvamp	B35.1
Nageltrång	L60.0
Ogynnsam effekt av vaccin för covid-19 (bidiagnos – koda symptom först)	U12.9
Oro för sjukdom (ingen diagnos ställs, om symptom – koda på detta)	Z71.1
PICC-line, skötsel av (orsaken till besöket)	Z45.2
Port a cath, skötsel av (orsaken till besöket)	Z45.2
Receptförnyelse/Hjälpmedelsförnyelse (orsaken till besöket)	Z76.0
Rådgivning, UNS	Z71.9
Sjukdomskänsla och trötthet	R53.9
Utbrändhet	Z73.0
Utmattningsyndrom	F43.8
Ålderssvaghet (OBS! Standardtext är senilitet, ändra texten.	R54.9

Klassifikation av vårdåtgärder (KVÅ)

En åtgärdskod är en kod som används för statistisk beskrivning av vårdåtgärder i bland annat hälso- och sjukvård

ÅTGÄRD	KVÅ-koder	Kommentar
Bladderscan	AK047	
Upprättande av samordnad individuell plan (SIP)	AU124	Upprättande av planenligt 16 kap. 4 § hälso- och sjukvårdslagen respektive 2 kap. 7 § socialtjänstlagen. För uppföljning av SIP, se AW010. Utesluter Upprättande av samordnad vårdplan vid tvångsvård (XU042) och Upprättande av samordnad individuell plan vid utskrivning (AU125)
Uppföljning av samordnad individuell plan (SIP)	AW010	Uppföljning av samordnad individuell plan som upprättats enligt 16 kap. 4 § hälso- och sjukvårdslagen eller enligt 4 kap. 1 § lagen om samverkan vid utskrivning från sluten hälso- och sjukvård.
Upprättande av vårdplan	AW013	Planering och framtagande av individuellt skriftlig vårdplan för en enskild patient inom hälso- och sjukvård. Vårdplanen ska om möjligt utformas tillsammans med den enskilde och/eller dennes anhörig/närstående och tas i regel fram med den enskildes samtycke. Den ska innehålla mål för planerade insatser/åtgärder utifrån den enskildes behov. Vårdplanen kan beskriva insatser/åtgärder inom ett verksamhetsområde eller samordnade insatser/åtgärder mellan flera verksamhetsområden. Den ska dokumenteras och det ska finnas en ansvarig person för att planen tas fram och justeras. För uppföljning av vårdplan, se AW015
Uppföljning av vårdplan	AW015	Uppföljning av vårdplan för insatser/åtgärder för en enskild patient inom hälso- och sjukvård. För upprättande av vårdplan, se AW013
Provtagning, annan specificerad	AV034	
Kateterisering av urinblåsa	TKC20	

Spolning av urinkateter	DK020	
Borttagande av urinkateter	DK021	
Vaccination	DT030	
Läkemedelsbehandling, utdelning av dosett eller enstaka dos	DV046	lordningställande och utdelning av dosett eller enstaka läkemedelsdos
Läkemedelstillförsel, intramuskulärt	DT011	
Läkemedelstillförsel, intravenöst	DT016	
Läkemedelstillförsel, per oral	DT019	
Läkemedelstillförsel, subkutant	DT021	
Läkemedelstillförsel, via inhalation	DT024	
Ordination av läkemedel	DT026	
Kompressionsbehandling	DP005	
Sårömläggning UNS	DQ017	
Sårvård, omfattande	QH008	Sårvård omfattande övervakning, rengöring och bandagebyte av t ex operationssår, spolning av fistel, debridering av nekros
Prevention av smittsamma sjukdomar	QX001	(Hälsoundersökning för asylsökande och nyanlända)
Egenvård	QV001	
Hälsosamtal.	DV030	Samtal om levnadsvanor som kost och motion, sömn, alkohol, narkotika, tobak samt om sex och samlevnad
Läkemedelsbehandling, utdelning av dosett eller enstaka dos.	DV046	lordningställande och utdelning av dosett eller enstaka läkemedelsdoser
Rådgivning	DV063	
Utfärdande av recept på fysisk aktivitet (FaR)	DV200	
Uppföljning av tidigare utfärdat recept på fysisk aktivitet (FaR)	AW005	
Motiverande samtal, MI	DU118	Samtalsmetodik som syftar till att främja patientens motivation till beteendeförändring av livsföringsrelaterade problem.
Information och undervisning riktad till patienten	GB009	
Användande av tolk	ZV020	
Avstämningsmöte med Försäkringskassan	XS013	

Anmälan enligt SoL angående barn med möjligt skyddsbehov	GD008	Anmälan till socialnämnden enligt 14 kap 1 § SoL av förhållande som kan innebära att socialnämnden behöver ingripa till ett barns skydd
--	-------	---

Skador

Skadepitlet är indelat i följande avsnitt:

- S00-S09 Skador på huvudet
- S10-S19 Skador på halsen
- S20-S29 Skador i bröstregionen
- S30-S39 Skador i buken, nedre delen av ryggen, ländkotpelaren och bäckenet
- S40-S49 Skador på skuldra och överarm
- S50-S59 Skador på armbåge och underarm
- S60-S69 Skador på handled och hand
- S70-S79 Skador på höft och lår
- S80-S89 Skador på knä och underben
- S90-S99 Skador på fotled och fot
- T15-T19 Effekter av främmande kropp som trängt in genom naturlig öppning
- T20-T32 Brännskador och frätskador
- T33-T35 Köldskada

OBS! För exakt ICD-10 kod för specifik skada – se ICD-10-SE ”Internationell statistisk klassifikation av sjukdomar och relaterade hälsoproblem”

Varje avsnitt är indelat i:

Ytliga skador innefattar:

- Blåsor
- Insektsbett (ej giftigt)
- Kontusion inklusive blåmärke
- Skada av yttlig främmande kropp (flisa) utan större öppet sår
- Skrubbsår

Sårskada (öppet sår) innefattar:

- Bett av djur
- Skärsår
- Sticksår, UNS, med penetrerande främmande kropp
- Sår i huden (laceration)

Fraktur

Luxation och distorsion

Skada på nerver och ryggmärg

Skada på blodkärl

Skada på muskel, fascia och sena

Klämskada

Traumatisk amputation

Skada på inre organ

Exempel på yttre orsakskoder (OBS att dessa måste kopplas till en skadekod):

Fotgängare i trafikolycka	V09.9
Cykelolycka	V19.9
Mc-olycka	V29.9
Personbilsolycka	V49.9
Lätt lastbilsolycka	V59.9
<u>Tung lastbilsolycka</u>	<u>V69.9</u>
Bussolycka	V79.9
Ridolycka	V80.9
Industrifordonsolycka	V83.9
Jordbruksfordonsolycka	V84.9
Terrängfordonsolycka	V86.9
Båtolycka	V90.9
<u>Trafikolycka</u>	<u>V99.9</u>
Falloolycka	W19.99
Träffad av fallande, kastat föremål	W20.99
Träffad av sportredskap	W21.99
<u>Slagit sig mot andra föremål</u>	<u>W22.99</u>
Kontakt med kraftöverf. utrustning	W24.99
Kontakt med vasst glasföremål	W25.99
Kontakt med dolk, kniv	W26.99
Kontakt med ej motor. handverktyg	W27.99
Kontakt med motor. handverktyg	W29.99
Kontakt med motorgräsklippare	W28.99
<u>Kontakt med jordbruksmaskin</u>	<u>W30.99</u>
Bullerexponering	W42.99
Vibrationsexponering	W43.99
Främmande kropp i öga eller naturlig kroppsöppning	W44.99
Främmande kropp i huden	W45.99
Kanylstick vid sjukvårdsarbete	W46.22
Oavsiktlig skada tillfogad av <u>annan person</u>	<u>W50.99</u>
Biten av hund	W54.99
Biten av katt, annat däggdjur	W55.99
Drunkningstillbud	W74.99
Kontakt med hett kranvatten	X11.99
Kontakt med kokande vatten	X12.99
Kontakt med vattenånga	X13.99

<i>Giftig växt/ djur, stick/bett</i>	<i>X29.99</i>
<i>Exp. för naturlig köld</i>	<i>X31.99</i>
Olycka UNS	X59.99

Denna lathund är uppdaterad: 2023-01-02:

Anna-Karin Fläde, samordnare, Närsjukvården Hallands kodarnätverk

